

Seat No. : _____

NM-128

November-2013

M.A. Sem.-III

ECO-503 : Economics

(Public Economics – II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. આંતરિક અને બાહ્ય જાહેર દેવા વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. જાહેર દેવાની અસરો ચર્ચો. 14
Explain the difference between internal and external public debt. Discuss the effects of public debt.

અથવા/OR

લર્નર અને બુકાનના જાહેર દેવાના બોજાના વિવાદની ચર્ચા કરો.

Discuss Lerner's and Buchanan's controversy about public debt.

2. સ્વયંમ સંચાલિત અને હેતુલક્ષી રાજકોષીય નીતિનો અર્થ આપો. આર્થિક સ્થિરતા અને આર્થિક વિકાસમાં રાજકોષીય નીતિના ફાળાની ચર્ચા કરો. 14
Give the meaning of automatic and discretionary fiscal policy. Discuss the role of fiscal policy in economic stability and economic growth.

અથવા/OR

રાજકોષીય નીતિના સાધનો દર્શાવી ભારતીય અર્થતંત્રના સંદર્ભમાં રાજકોષીય નીતિના ઉદ્દેશોની ચર્ચા કરો.

State the instruments of fiscal policy and discuss the objectives of fiscal policy in the context of the Indian Economy.

3. ભારતમાં કેન્દ્ર અને રાજ્યો વચ્ચેના નાણાકીય સંબંધોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 14
Discuss in detail the monetary relationship between the Center and States in India.

અથવા/OR

ભારતમાં છેલ્લા બે નાણાં પંચોની કામગીરીની તુલનાત્મક ચર્ચા કરો.

Discuss comparatively, the working of last two Finance Commissions in India.

4. ભારતમાં કેન્દ્ર, રાજ્યો અને સ્થાનિક સરકારોના આવકના સ્ત્રોત જણાવી કેન્દ્ર સરકારની આવકના સ્ત્રોતોની વિગતે ચર્ચા કરો. 14
State the sources of income of Center, State and Local Governments in India and discuss in detail the sources of income of Central Government.

અથવા/OR

કૃષિ ધારણ વેરો એટલે શું ? કૃષિ ધારણ વેરા અંગેની રાજ સમિતિની ભલામણો ચર્ચો.

What is agriculture holding tax ? Discuss the recommendations of Raj Committee about agriculture holding tax.

5. નીચેના દરેક પ્રશ્ન માટે શ્રેષ્ઠ જવાબ પસંદ કરી તમારી ઉત્તરવહીમાં માત્ર તેનો નંબર (a, b, c અથવા d) લખો :

14

For each of the following questions, choose the best answer and write its number only in your answer sheet :

- (1) શિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓ જાહેર દેવાની સામાન્યત
- (a) હિમાયત કરે છે. (b) વિરોધ કરે છે.
(c) કોઈ મત નથી આપ્યો. (d) ઉપરના એકપણ નહિ.

In general the classical economist's view about public debt is

- (a) They favour it
(b) They oppose it
(c) They have not given any opinion about it
(d) None of the above

- (2) બુકાનનના મત મુજબ જાહેર દેવાનો બોજો
- (a) ભવિષ્યની પેઢી ઉપર ખસેડાતો નથી.
(b) ભવિષ્યની પેઢી ઉપર ખસેડાય છે.
(c) ભવિષ્યની પેઢી ઉપર અડધો જ ખસેડાય છે.
(d) ઉપરનો એકપણ નહિ.

In the opinion of Buchanan, the burden of public debt is

- (a) Not shifted on future generation
(b) Is shifted on future generation
(c) Only half of the burden is shifted on future generation
(d) None of the above

- (3) કરવેરા અને જાહેર દેવા વચ્ચે શું તફાવત છે ?
- (a) કરવેરામાં મરજયાતપણાનું તત્ત્વ છે જ્યારે જાહેર દેવામાં ફરજયાતપણાનું તત્ત્વ છે.
(b) કરવેરામાં ફરજયાતપણાનું તત્ત્વ છે જ્યારે જાહેર દેવામાં મરજયાતપણાનું તત્ત્વ છે.
(c) કરવેરા અને જાહેર દેવા બંને ફરજયાત હોય છે.
(d) ઉપરના એકપણ નહિ

What is the difference between taxes and public debt ?

- (a) Taxes are voluntary but public debt has an element of compulsion.
(b) Taxes have an element of compulsion but public debt is voluntary.
(c) Both taxes and public debt are compulsory.
(d) None of the above
- (4) જાહેર દેવાને લીધે અર્થતંત્રમાં ખાનગી ક્ષેત્ર માટે “ક્રાઉડિંગ આઉટ” અસર ઉભી થાય છે તેવી હિમાયત કોણે કરી છે ?
- (a) માલ્થુસે (b) સેમ્યુલસને
(c) શિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓએ (d) કેઈન્સે

Public debt creates problem of crowding out for private sector in the economy was opined by

- (a) Malthus (b) Samuelson
(c) Classical economists (d) Keynes

- (5) અસરકારક માંગમાં ફેરફાર લાવવા માટે રાજકોષીય નીતિની હિમાયત કોણે કરી છે ?
- (a) મિલટન ફ્રિડમેન (b) સેમ્યુલસન
(c) બુકાનન (d) કેઈન્સ

Who has advocated fiscal policy for bringing changes in effective demand ?

- (a) Milton Friedman (b) Samuelson
(c) Buchanan (d) Keynes
- (6) જાહેર દેવું તે કઈ નીતિનો એક ભાગ છે ?
- (a) નાણાકીય નીતિ (b) રાજકોષીય નીતિ
(c) વેપાર નીતિ (d) ઉપરના (a) અને (b) બંને

Public debt is a part of _____ policy.

- (a) Monetary (b) Fiscal
(c) Trade (d) Both (a) and (b) above
- (7) આવક અને સંપત્તિની યોગ્ય વહેંચણી માટે રાજકોષીય નીતિનું શ્રેષ્ઠ સાધન છે
- (a) આબકારી જકાત (b) ખર્ચવેરો
(c) આવકવેરો (d) વેચાણ વેરો

The best instrument of fiscal policy to achieve proper distribution of income and wealth is

- (a) Excise tax (b) Expenditure tax
(c) Income tax (d) Sales tax
- (8) ભારતમાં આર્થિક સર્વેક્ષણ ક્યારે રજૂ કરવામાં આવે છે ?
- (a) બજેટ પછી (b) બજેટ પહેલાં
(c) બજેટની સાથે (d) ઉપરનો એકપણ નહિ

In India, the economic survey is presented

- (a) After the budget (b) Before the budget
(c) Along with budget (d) None of the above
- (9) જ્યારે રાજ્યોને સોંપાયેલ જવાબદારીઓના સંદર્ભમાં તેને પહોંચી વળવા ફાળવાયેલા સાધનો ઓછા હોય તેને શું કહેવાય છે ?
- (a) ઊર્ધ્વસ્તરીય અસમતુલા (b) સીધી અસમતુલા
(c) સમસ્તરીય અસમતુલા (d) ઉપરનો એકપણ નહિ

When the resources allocated to the state are less in relation to the responsibilities given to it, is called

- (a) Vertical inequality (b) Straight inequality
(c) Horizontal inequality (d) None of the above
- (10) રાજ્ય કક્ષાએ જરૂરિયાત અને સાધનો વચ્ચેની અસમતુલા દૂર કરવાનો શ્રેષ્ઠ ઉપાય છે
- (a) ગ્રાન્ટ્સ-ઈન-એઈડ (b) સબસીડી
(c) આવક વેરો (d) ઉપરનો એકપણ નહિ

The best solution to remove inequality between needs and resources of the State is

- (a) Grants-in-aid (b) Subsidy
(c) Income Tax (d) None of the above

- (11) કયા બંધારણીય સુધારા દ્વારા સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓને મહત્વ અપાયું છે ?
- (a) 73 અને 74 ના બંધારણીય સુધારણા દ્વારા
(b) 74 અને 75 ના બંધારણીય સુધારણા દ્વારા
(c) 73 અને 75 ના બંધારણીય સુધારણા દ્વારા
(d) 74 અને 76 ના બંધારણીય સુધારણા દ્વારા

Under which Constitutional amendment the local bodies have been given importance ?

- (a) 73rd and 74th Amendment (b) 74th and 75th Amendment
(c) 73rd and 75th Amendment (d) 74th and 76th Amendment
- (12) બંધારણની કઈ કલમ હેઠળ રાષ્ટ્રપતિ નાણાંપંચની નિમણૂક કરે છે ?
- (a) 280 હેઠળ (b) 282 હેઠળ
(c) 302 હેઠળ (d) 293 હેઠળ

Under which Article of Constitution, President appoints Finance Commission ?

- (a) Article 280 (b) Article 282
(c) Article 302 (d) Article 293
- (13) જાહેર સાહસોનો નફો શેના હેઠળ આવે ?
- (a) મહેસૂલી આવક (b) મૂડી આવક
(c) કુલ આવક (d) ઉપરના બધા જ

The profits from public sector undertakings come under

- (a) Revenue receipts (b) Capital receipts
(c) Total receipts (d) None of the above
- (14) પ્રાથમિક ખાદ્ય એટલે
- (a) કુલ આવક – કુલ ખર્ચ
(b) બજેટરી ખાદ્ય – વ્યાજની ચૂકવણી
(c) રાજકોષીય ખાદ્ય – વ્યાજની ચૂકવણી
(d) મહેસૂલી આવક – વ્યાજની ચૂકવણી

Primary deficit is

- (a) Total income – Total expenditure
(b) Budgetary deficit – Interest payments
(c) Fiscal deficit – Interest payments
(d) Revenue deficit – Interest Payments